

Úvod do psychologie

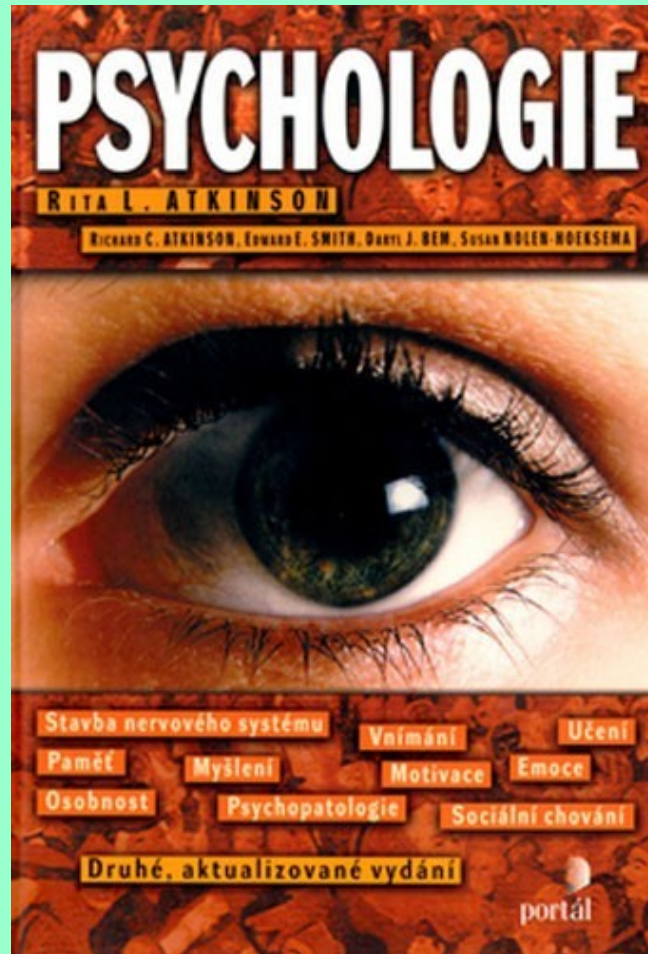
PhDr. David Kuneš, Ph.D.

4.10.2010

Struktura výuky

1. Úvod + literatura
2. Tituly, věda, postavení psychologie v rámci věd, vědecký vs. laický přístup
3. Psychologie jako věda, dělení psychologických věd, experimenty
4. Charakteristiky dobrého psychologa
5. Sebepoznání (*týden vědy*)
6. Klinické metody
7. Etika v psychologii
8. Možnosti uplatnění psychologa
9. Návštěva?

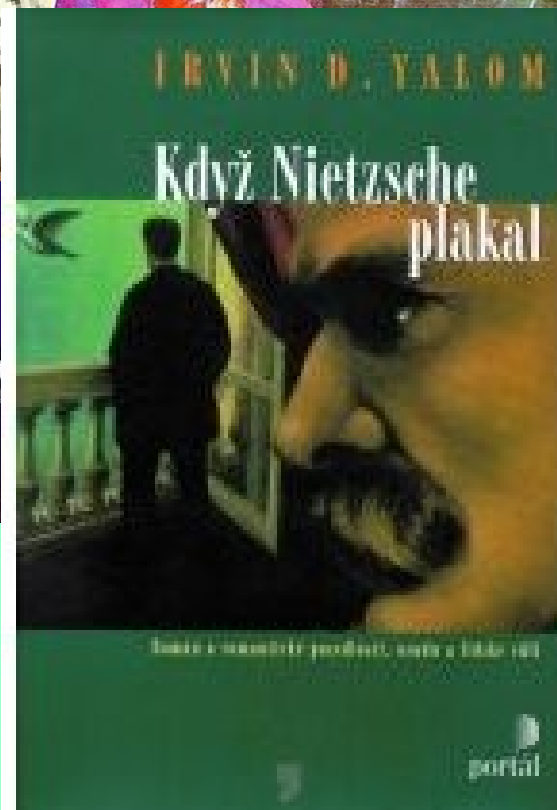
Psychologie – Atkinson a kol.

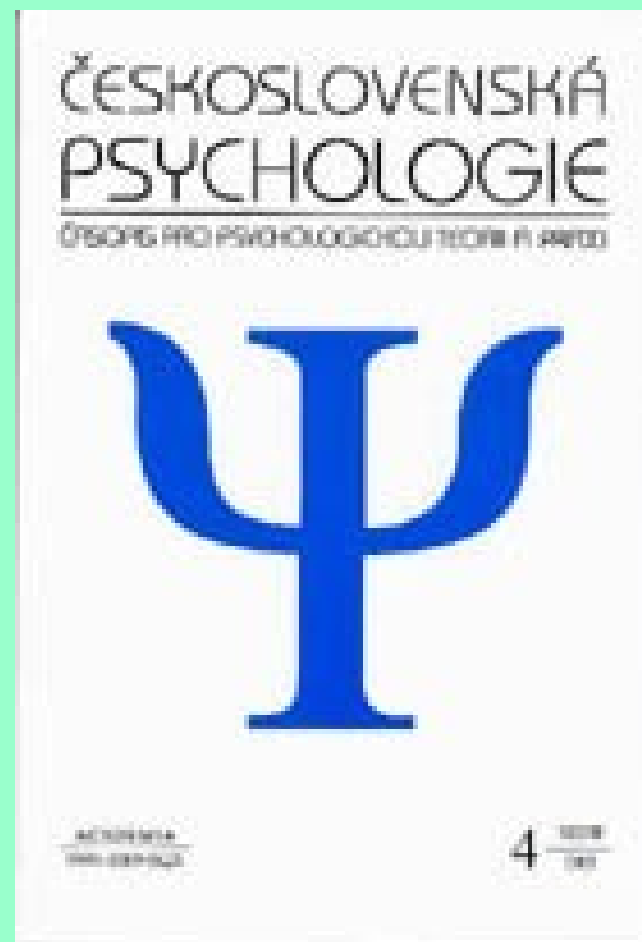
Sebepoznání

Beletrie

Časopisy

Datum	Příjmení, Jméno	Autor: název knihy
4.10.2010		
11.10.2010	Kostovčíková, Petra	Cumminsová: Záhady experimentální psychologie
18.10.2010	Holubová, Michaela	Příručky pro pacienty (Praško a spol.)
25.10.2010	Šmidovič, Adam	Stehen LaBerge, Lucid Dreaming
	Skálová, Lenka	50 Great Myths of Popular Psychology
	Kápl, Štěpán	Wright: Twins and what they tell us about who we are
1.11.2010	Balcar, Tomáš	Eric Berne: Jak si lidé hrají
	Koběřská, Tereza	Yalom: Láska a její kat
	Vystavělová, Dita	Křesadlo: Průvodce inteligentního laika džunglí ...
8.11.2010	Klásková, Marie	Matějček, Langmaier: Výpravy za člověkem
	Dvořák, Filip	Koukolík, Drtilová: Vzpoura deprivantů
	Lošťáková, Markéta	Sacks: Muž, který si pletl manželku s kloboukem
22.11.2010	Kučera, Jan	Gustav Le Bon: Psychologie davu
	Zach, Petr	Aniela Jaffé: Vzpomínky, sny, myšlenky C.G. Junga
	Horáková, Petra	Yalom: Lži na pohovce
29.11.2010		
6.12.2010		

Tituly

- **Akademické** – Bc., Mgr., PhDr., ...
- **Akademicko-vědecké** – Ph.D., CSc., DrSc., DSc., ...
- **Vědecko-pedagogické** – asistent, odborný asistent, docent (zkratka doc.) a profesor (prof.)

Akademické hodnosti

student **Jan Novák**

- nastoupil do magisterského studijního programu psychologie – po pěti těžkých letech se stává **magistrem** (Mgr.)

Akademické hodnosti

Mgr. Jan Novák

- se může rozhodnout vystudovat ještě práva
- po pěti letech studia se stává

Mgr. et Mgr. Janem Novákem

- oslovujeme stále pane magistře
(titul získaný jako první bývá blíže jménu)

Akademické hodnosti

Mgr. Jan Novák

- Se rozhodne podstoupit rigorózní řízení
  - napíše rigorózní práci (cca. 100 stran)
  - zaplatí x Kč poplatek
  - práci obhájí a vykoná rigorózní zkoušku
- a stává se **PhDr. Janem Novákem**, jehož oslovujeme „pane doktore“

Akademicko-vědecké hodnosti

PhDr. Jan Novák

- nastoupil do doktorského studijního programu:
- studoval 4 roky (v př. dálk. studia až 7 let)
- sepíše a obhájí dizertační práci a stává se

PhDr. Janem Novákem, Ph.D.

- oslovujeme stále „pane doktore“

Akademicko-vědecké hodnosti

PhDr. Jan Novák

- dříve narození Nováci obhájovali kandidátskou práci a stávali se **kandidáty věd:**

PhDr. Jan Novák, CSc.

Akademicko-vědecké hodnosti

Mgr. Jan Novák
(jiná varianta)

- Se rozhodne přímo studovat doktorské studium a po jeho absolvování se stává

Mgr. Janem Novákem, Ph.D.

- Jak ho budeme oslovovat?

Vědecko-pedagogické hodnosti

PhDr. Jan Novák, Ph.D.

- pokračuje ve vědecké kariéře a dříve či později splní všechny podmínky k vykonání habilitačního řízení
- Po jeho úspěšném zakončení se stává **doc. PhDr. Janem Novákem, Ph.D.**
- oslovujeme pane docente

Vědecko-pedagogické hodnosti

doc. PhDr. Jan Novák, Ph.D.

- má už jen poslední možnost kam postoupit
- na základě rozhodnutí akreditační komise a vědecké rady podstupuje profesorské řízení
- stává se profesorem:

prof. PhDr. Jan Novák, PhD.

vědecká x nevědecká metoda

vědecká:

- Systematičnost
- Ověřitelnost
- Opakovatelnost
- Objektivita

nevědecká:

- Nahodilost
- Nelze jednoduše ověřit ani vyvrátit (je třeba věřit)
- Jednotlivé zkušenosti
- Subjektivní hodnocení

System věd – dělení podle metody

Empirické/přírodní

- matematika
- biologie
- lékařství
- geologie
- chemie

Humanitní/společenské

- filologie
- sociální vědy
  - sociologie
  - ekonomie
  - religionistika
- kulturní vědy
  - **psychologie**,
filozofie,
antropologie,
teologie ...

System věd – dělení podle metody

Empirické/přírodní

- Exaktní (přesné)
  - formulují obecně platné zákony, pravidla
- objektivní
- Hlavní metody:
  - pozorování
  - experiment

Humanitní/společenské

- Pravděpodobnostní (méně přesné)
  - formulují pravidla založená na pravděpodobnosti
- intersubjektivní – shodná výpověď více jedinců
- Hlavní metody:
  - pozorování, experiment
  - rozhovor, dotazník
  - analýza produktů

Postavení psychologie v systému věd

- Řadí se ke společenským vědám
- Čerpá z/je ovlivněna matematikou (statistikou), lékařskými vědami, sociálními vědami (sociologií) a filozofií a některé z nich zpětně ovlivňuje

Psychologie jako vědní obor

- **Psychologie** je věda, která studuje lidské chování a prožívání.

nebo lépe

- **Psychologie** je věda, která studuje lidské chování, mentální procesy a tělesné dění, včetně jejich vzájemných vztahů a interakcí.

Cíle psychologie

1) **popsat** různé projevy chování a duševního dění

- K tomu se používají (nejen) následující metody:
  - a) pozorování
  - b) rozhovor
  - c) experiment
  - d) diagnostické testy

Cíle psychologie

2) vysvětlit lidské chování a prožívání

- vytváření **psychologických teorií** – souvislých soustav hypotéz, názorů a přesvědčení, které umožňují vysvětlit data získaná psychologickými metodami
- množství rozličných teorií je dáno tím, že lidské chování a prožívání je velmi složité

Cíle psychologie

3) **předvídat** (predikovat) lidské chování a prožívání

- složité, protože předvídání dějů může ovlivnit jejich průběh (**sebenaplňující proroctví**)

Cíle psychologie

4) zvyšování lidské spokojenosti a zdraví

